

Előfizetési árak
Romániában egy évre 260 Lei
Csehszlovákiában egy évre 90 cK.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundatia pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Borbély József uri és egyenruha szabója **Satu-Mare**
Str. Mihai Viteazul (v. Rákóczy ucca) 27 sz. Püspöki áruház.
Kiváló angol gyapju szövetek állandó nagy raktára.

gyan nem képezi kihágás tárgyát, mert elismert tény, hogy nagyon sok olyan élmezési cikk árusítása tartozik a bodegák érdekkörébe, amely minden más kereskedelmi ágazatnál ismeretlen. De mindenesetre sérelmes, amennyiben a fűszer- és csemegekereskedők árúit árusítják el kedvezményes nyitvatartási idejük alatt. — A fűszer- és csemegekereskedők viszont korlátozott italmérési engedélyeik ellenére szeszszitalokat korlátlan mennyiségben árusítanak, illegális konkurenciát idéznek elő a hivatalos italmérők rovására, sőt ezenfelül helyiségeikben kimondott falatozót és kimerőt létesítettek. A szatmári vendéglősök és

kávésok ezen sérelmük tárgyában szükségesnek tartják, hogy ez említett két osztály egymás közötti harca az egészséges kereskedelmi szellem követelményeinek megfelelően rendeztessék. — Ezen kívánalmuknak megfelelően elhatározták, hogy legközelebb egy indítványt terjesztenek az iparkamara elé, amelyben kérni fogják, hogy az iparkamara az érdekképviseletek bevonásával bizottságot alakítson, amely vizsgálat alá véve ezen anomáliákat, saját hatáskörében hívja fel az egyes kategóriákat a törvény betartására s osztályozza az egyes helyiségeket ipar és kereskedelmi engedélyeik alapján. Az érdekeltek sokat várnak ettől az intézkedéstől.

Román lapszemle.

A Curentul-ban Theodor Andrica clevelandi lakos Magyarországnak az Egyesült Államok területén kifejtett revizionista propagandájáról számol be és szomorú képét adja annak, hogy a román propaganda mennyire nem képes célt érni. Megemlíti, hogy az utóbbi hónapokban mind gyakrabban jelennek meg a folyóiratokban és újságokban ismert amerikai publicisták által írt cikkek, amelyek azt adják az olvasó tudtára, hogy Európa békéjét csak úgy lehet fenntartani, ha Magyarországnak »igazságot« szolgáltatnak, tehát ha revizio alá veszik a trianoni békeszerződést. — Theodor Andrica Franc H. Simonds cikkének egyik részletét is közli, amelyben a magyar álláspont igazságát védi. Miután megállapítja, hogy az a lap, amelyben a cikk megjelent, több millió példányban fogy el, összehasonlítja annak a cikknek a

hatását a román sajtópropaganda gyenge eredményével... Ugyancsak a Curentul vezető cikkében Pamfil Seicaru is a propaganda kérdésével foglalkozik. Ismerteti Lukács György volt magyar közoktatásügyi miniszternek »La Hongrie et la civilisation« cím alatt megjelent tanulmányát, amelyben Magyarország történelmével, földrajzával, néprajzával, alkotmányával és nemzetközi kapcsolataival foglalkozik, idézi azt a részletet, amelyben a tanulmány írója az utódállamok magyarságának a sorsát összehasonlítja azzal az eshetőséggel, ha Franciaország a senegali négernek uralma alatt állana. Megemlíti a magyar irodalomnak francia nyelven megjelent műveit és itt is azt a megfigyelést teszi, hogy Magyarországnak a kulturpropagandát is jobban megszervezte Franciaországban, mint Romániában. De nem most, már régen.

Jubilál a „Hétfői Friss Ujság”.

(Szatmár, okt. 25) A „Hétfői Friss Ujság” tíz esztendő s jubileuma eseménye lesz a sajtónak, mert valóban példátlan eset, hogy egy saját erejére utalt heti-lap ilyen erőben, ilyen frissességben érje el ezt az évfordulót. A „Hétfői Friss Ujság”

A kiárusításból

visszamaradt áruk még mindig

f é l á r é r t

szereshetők be

J. Ragályinál

is vette részét a harcokból. — Mint riportlap mindig a legelső vonalban küzdött az olvasóközönség érdekeiért és ha sebet kapott, büszkén viselte azt, mert becsületes és meg nem alkuvó csatákban érdemrendnek számít az. Ellenségeink hatalmas rohamokat intéztek ellenünk e tíz esztendő folyamán, mi azonban álltuk a harcot és bátor, önzetlenül verekedő magatartásunkkal még ellenségeink elismerését és becsülését is kivívtuk. Egész újságíró generációt nevelt a „Hétfői Friss Ujság” a sajtó számára, olyan publicistákat, akik közül nem egy büszkesége ma a magyar irodalomnak és újságírásnak. Jó iskola volt nekik az a kemény, harcos idő, amelyet a mi redakciónk íróasztala mellett töltöttek és nemcsak mi, hanem ők is önzetesen tekinthetnek vissza az elmúlt harcokra. Olvasóbarunk egyre szaporodott és most megingathatatlan phalanx-

ként áll a „Hétfői Friss Ujság” mögött — a lap további jubileumát biztosítja.

Ezt az első szép évfordulót emlékeztetéssel kívánja tenni a „Hétfői Friss Ujság” szerkesztősége és kiadóhivatala. — Jubiláris számunk kiadásán dolgozunk és e munkába be akarjuk vonni a lap régi munkatársait és barátait is. Az érdekes tartalmú jubiláris számunk fel fogja ölelni e mozgalmas tíz év minden nevezetes eseményét, amely a lap életével összefüggésben van. Ezért felkérjük kollégáinkat, akik valaha a „Hétfői Friss Ujság” gárdájához tartoztak, küldjék be minél előbb azokat a cikkeiket, — melyeket jubiláris számunkba szántak. Ugyancsak kérjük lapunk régi olvasóit és barátait is, keressenek fel bennünket soraikkal, hogy minél impozánsabb, tartalmasabb és érdekesebb legyen a közeljövőben megjelenő ünnepi számunk.

Fekete Mihály szintársulatával Temesvár alatt tanyázik...

(Szatmár, okt. 26) Temesvár közvetlen tőzsomszédságában fekszik Kissoda község. Itt játszik Fekete lelkes, kis színészgárdájával. És ime — iderándul Temesvár közönsége színházat élvezni, mert Fekete tudott, tud és fog tudni művelőzetet nyújtani közönségének. — Megpályázta Szatmárt. lecsuozott, nem sikerült. Most újra kezdi. Kissoda tíz perc villamoson Temesvártól. Tehát tíz perc alatt röpi a temesváriakat Kissodára. Fekete Mihály, az ott régen elfeledett színigazgató, Temesvár örök szerelmese, megállt a városszélén s elkiáltta magát az alsóváros előtt: „Temesváriak! Barátaim! Fekete Mihály még él — itt vagyok! Az vagyok, aki voltam! Szeretnék nektek újból játszani — szívvél, lélekkel, figyeljétek... És Temesvár közönsége meghallotta Fekete szavát — és megindult a népvándorlás Kissodára. A kis társulat a régi, jó... Szabó Ica, Joo Rózsi, Jódy Károly, (hol a koncessió?) Bizza Laci, Kassai Károly, Szabadkay Miklós stb. Első előadásul az »Eltörött a hegedűm« ment, kitűnő előadásban — és Fekete Mihály, Temesvár régi közön-

ségével tapsolt a bátor, kis színészcsapatának.

(Miska, mikor jössz hozzánk Szatmárra? ... Várunk!)

HIREK

Az elárult szerelem...

(Adalbert v. Chamisso után németből.)

Hogy este az ajkaid engem volt,
Ki látta vajd őh, leány?
Hisz bírt bizalmadat égnék
Sok csillaga fenn valahány.

Tengerbe eshetett egy
S ki panaszt emelt: ez ő, —
A tenger szólt evezőknek,
Hajósnak a két evező.

S mert ez a kedvesének
Dalolta huncukán,
Legények, a lányok ugyancsak
Már karban a téren, az necán...
Fordította: Kathleen.

— Szegény özvegy aszszonyt még az ég is huzza. Özv. Biró Ferencné már-falvi lakos fia, Biró Ferenc, Amerikába ment boldogulást keresni s hogy egyuttal módot teremtsen magának az itthoni adósságok rendezésére is, már ötször küldött haza 50—50 dollárt, de özvegy édesanyja csak két küldeményt kapott meg, 150 dollárnak nyoma veszett. Valószínű, hogy Satu-Mare he-

Bizalommal

keresse fel **P á s k u j** 43 év óta
fennálló
divatáru
üzletét, ahol az őszi és téli idényre ruhaszükségletét a
legelőnyösebben szerezheti be!

Óriási választék!

Gyári árak!

S p i t z B é l a

be költözött ujonan átépített üzlethelyiségébe!

Szenzációsan olcsó árak!

Okvetlenül nézze meg férfi szövetjeit!...

lyett Satumare (Sztatmár)-ra irányították a küldeményeket, ahol bizonyára cigányutra tévedtek. Szegény özvegy hiába kilíncsel hivatalból-hivatalba. — Egyetlen bizonyítéka volt egy feladóvény, melyet fia küldött el neki, hogy megkönynyitse a nyomozást s ezt is elvette tőle egy kontár zugirász s nagy bölcsen elküldte valahová — postán s így most a kellő szakértelem nélkül kezelt ügy teljesen megfeneklett. Szegény özvegy pedig sir és nem kap felvilágosítást elvesztett bizonyítékára nézve.

— **Paplan szükségletét M. Weil** paplanipárnál P. Bratianu 7 szám alatt szerezzé be Rendeletlénél hivatkozoz erre a hirdetésre s akkor árendegményben is részesül!...

— **Budapest nevének megváltoztatását indítványozták.** A magyar főváros tanácsához érdekes indítvány a napokban érkezett. Az indítvány szerint Magyarország és Románia fővárosának névhasznossága gyakran tévedéseket idéz elő külföldön s a bukaresti eseményeket Magyarországra, viszont a budapestieket Romániába helyezik. A külföldi propaganda és a tévedések elkerülése érdekében azt ajánlotta, hogy Budapest nevét változtassa meg a tanács. Az indítvány fölött még nem történt döntés.

— **Új bélyegilletmények.** A közönség tájékoztatására közöljük az alábbi új bélyegilletményeket: 3 hónapra szóló utlevélbélyege 264 Lei, 6 hónapra szóló 660 Lei. A kívándorlási utlevelet ugyancsak 660 Lei értékű bélyeggel kell ellátni. A hatóságokhoz beadott kérvények mellékleteit 2 Leies bélyeggel kell ellátni.

— **Megkezdődött a RÓTH féle csődtömeg elárúsítása olképzhetetlen olcsó árak mellett.** El ne mulassza ezt a kedvező alkalmat. Addig vásároljunk míg a készlet tart. Piata Bratianu (v. Deák tér) 9.

— **A községi választások időpontjáról** eddig különböző, bizonytalan hírek keringtek. — Legujabb értesítések szerint a választásokat november 15 és 20-ika között fogják megtartani. Természetesen ez sem bizonyos és könnyen megtörténhe-

tik, hogy csak a kora tavaszszal ejtik meg a választásokat, melyekre éppen ezért a választó közönségnek minden tekintetben fel kell készülnie.

— **Ügyes akvizitőrt** magas jutalékkal felveszünk. Cim a kiadói hivatalban.

— **Az orosz-kínai háború** az érdeklődés központjába hozta ezt a két államot. Kínának 400 millió lakosa van, valamennyi egy fajhoz tartozik és csak egy nyelvet beszél. Tény azonban, hogy ezt az egységes, hatalmas népet belviszályok gyengítik. Ellenben Oroszország a legujabb népszámlálási adatok szerint 144 millió lakossal bír, kik 187 különböző nép, köztölt oszlanak meg és 151 különböző nyelvet beszélnek. Oroszország népeit csak a szovjet terrorja tartja össze. A legtöbb köztölt az igazi orosz, ezek az összlakosság 53 százalékat teszik (78 millió). Azután következnek az ukránok (31 millió), azután a fehér oroszok (5 millió), tatárok (4 millió) stb. A németeknek száma 1 millió 240 ezer, a lengyeleké 780 ezer.

Orthopád cipők orvosi rendelethe KLANICZÁNÁL

— **Nem érünk rá** cím alatt, mult számunkban megjelent közleményünkre való hivatkozással a napokban eljött hozzánk Fischer Hermann fakeskedő fia és ünnepélyesen kijelentette, hogy a szóban volt eset megtörténtét nagyon megbánta és figyelmeztető írásunk megjelenése után a megsértett urinótól udvariasan bocsánatot kért. — A lecke ugylátszik használt s így mi is megbocsátunk neki.

Okvetlen olvassa el a „Hétfői Friss Ujság” jövő heti szenzációs számát.

— **Csak udvariasan.** Vaida belügyminiszternek nemrég jelent meg második rendelete a rendőrségekhez, amelyben feltétlen udvariasságot parancsol az alantas közegeinek. Az udvariassági rendeletnek már kézzel fogható eredményei is vannak. Ime: a bukaresti 20 számú kapitányságon a mult héten félholtá vertek egy Sanci László nevű ma-

gyar munkást: a temesvári rendőrségen pedig egyszerűen agyonütötték egy Csánás Andrásh nevű öreg csavargót.

Minden szónál többet ér a tett —

De csak akkor, hogy ha selymet ...

Klein Zoltán-nál vett! ...

— **Még mindig nem lépett életbe az építkezések pártolásáról szóló törvény.** Gyakran szövegettük mi is azt a képtelennek látszó panaszt, ami csak nálunk történhet meg. Az új építkezések pártolásáról szóló és 1926-ban hozott törvény még ma sincs életbe léptetve. Mindössze meghozatott, de végrehajtása iránt három év alatt sem történt intézkedés. A képviselők felszedték a megszavazása körüli nehéz munkájuk rapidijait s az így elkészült nagyszerű törvényt eltették szpirituszba az utókór számára. Most meglepetésszerűen az egész romániai sajtó arról a megint képtelennek látszó hírről számol be, hogy a kormány életbeéltette az új építkezésekről szóló törvényt és a végrehajtása iránti intézkedések megküldtek a pénzügyigazgatóságokhoz. — A törvény végrehajtása során tehát az új lakások megkapják a tíz éves teljes adómentességet, az azután következő 5 évre 75 százalékos és az ezt követő 5 évre 50 százalékos mentességet. A helybeli pénzügyigazgatóságnál utána néztünk az ügynek s közölhetjük, hogy Sztatmár megyébe még mindig nem érkezett meg a törvény végrehajtása iránti intézkedés. Amihelyt az megérkezik, lapunk utján tájékoztatjuk az új háztulajdonosokat.

— **Megoperáltak egy halálra ítélt fegyencet, hogy kivégezhessék.** Newyorkból jelentik. Frank Plaia, a Newyork állambeli Sing-Sing fegyház egyik lakóját nemrégiben halálraítélte a bíróság. A halálraítélte súlyosan megbetegedett. Ossiningbe, az ottani rákórházba szállították, ahol az orvosok gennyes vakbélgyulladást állapítottak meg. Amerika három legnagyobb sebészét hívták el, hogy gyors operációval megmentsék a halálraítélte életét a villamos kivégzés számára. A halálraítélte életét megmentette a működés. Érdekes, hogy a sebészorvosok honoráriumát az állam fizette, az ál-

lamnak több ezer dollárjába került a műtét. Ugylátszik a drága operáció az államnak megérte a pénzt, amely mindenáron eleget akart tenni az igazságszolgáltatásnak s nem szívesen vette volna, ha a természet beleavatkozik és megelőzi a villamosszéket. Vajjon, ha egy nem halálraítélte fegyenc kerülne ilyen állapotba, akkor sem zárkózna-e el az állam a több ezer dollárral és nem-e hagyná elpusztulni? ... Az orvosok tegnap kiadott buletinjé a következőkben hangzik: Plaia rövid időn belül ismét visszanyeri egészségét ugyannyira, hogy a kivégzéssel járó megérletést elviselhesse. — Eddig szől a híradás, amelynél maróbb szatírát még nem kapott Amerika igazságszolgáltatása.

Hajfestés, Henna, Komol Szemöldök formálás és szempilla festés. Vas és vizondolálás, manikűr. Estélyi kikészítés az

„Ibolya”

hölgyfodrász szalonban. Östreicher palota.

— **Kisebb, jókarban levő. használt fürdőkádat keresünk megvételre. Cim a kiadóban.**

Szerkesztői üzenetek:

— **H. L. Carol:** Írói ösztöneit nem díjazzuk. Egyéb ösztöneivel meg csináljon amit akar.

— **M. Z. Loco:** Nyugodtan meghalhat öngyátsága ablaka alatt. Versét nem közöljük.

— **K. Margit, Halmen:** Ön ugylátszik spekulál az „I” betűkkel mert az elemi szót is két I-lel írja. ... Nem használhatjuk. Kezdetleges.

— **Kathleen, Novisad:** Egy levelet és két lev lapot megkaptuk. Törelm, felhasználjuk. Üdv.

A hét humora

A korzón

— No, ez a szél majdnem olyan szemtelen, mint maga ...

— ? ? ...

— Mindig az embernek a — szoknyájára vadászik! ...

A Victóriában

— Nézze csak, mit csinál az az ur ott a harmadik asztalnál? Folyton fel-le emeli a fejét és hogy erőlködik, mintha meg akarna fulladni ...

— Hát nem látja! ? „Functionari” cigarettát szív! ...

* * *

— Mondja csak cigány ur, mit fizetek én magának azért, ha majd a lakadalmamon beugrok a nagybögdöbe? ...

* * *

Pali bácsi a rendőrségen járt és haza menet Blaga bához:

— Blaga bácsi keresték a 19. számú szobában?

— Hol? A Victóriában? ...

— Nem. A rendőrségen! ...

Apolló

Hétfőn, kedden és szerdán
Szerelem vására

Urania

Hétfőn, kedden
Ki a tettes?

